

İşlem Önceliği

İşlem önceliği, bir işlemde **hangi işlemin önce yapılacağını** belirleyen kurallardır. Sıra: parantez, çarpma-bölme, toplama-çıkarma.

1 İşlem Önceliği Nedir?

- Hangi işlemin önce yapılacağını belirler.
- Herkesin aynı sonucu bulmasını sağlar.
- Sıra değişirse sonuç da değişebilir.

2 Üç Adım

- 1. adım: Parantezin içi
- 2. adım: Çarpma ve bölme
- 3. adım: Toplama ve çıkarma
- Parantez → Çarpım-Bölüm → Toplam-Fark

3 Soldan Sağa Kuralı

- Çarpma ve bölme aynı önceliktedir.
- Toplama ve çıkarma aynı önceliktedir.
- Aynı öncelikte soldan başlanır.
- $40 : 5 \times 2 = 8 \times 2 = 16$

4 Sık Yapılan Hatalar

- Parantezi atlayıp soldan başlamak
- Çarpmayı bölmeden üstün sanmak
- Toplamayı çıkarmadan üstün sanmak
- Parantez içinde sırayı unutmak

Adım, Kural, Örnek

Adım	Kural	Örnek
1	Parantezin içi yapılır.	$(8 - 5) = 3$
2	Çarpma ve bölme soldan sağa	$40 : 5 \times 2 = 16$
3	Toplama ve çıkarma soldan sağa	$20 - 6 + 4 = 18$

ÇÖZÜMLÜ ÖRNEKLER

İşlem Önceliği: adım adım 5 örnek

ÖRNEK 1 ÖRNEK 1

$12 + 3 \times (8 - 5)$ işleminin sonucu kaçtır?

- 1 Parantez içi: $8 - 5 = 3$
- 2 Çarpma: $3 \times 3 = 9$
- 3 Toplama: $12 + 9 = 21$

Cevap: 21

ÖRNEK 2 ÖRNEK 2

$40 : 5 \times 2$ işleminin sonucu kaçtır?

- 1 Çarpma ve bölme aynı öncelikte; soldan başla.
- 2 Bölme: $40 : 5 = 8$
- 3 Çarpma: $8 \times 2 = 16$

Cevap: 16

ÖRNEK 3 ÖRNEK 3

$20 - 6 + 4$ işleminin sonucu kaçtır?

- 1 Toplama ve çıkarma aynı öncelikte; soldan başla.
- 2 Çıkarma: $20 - 6 = 14$
- 3 Toplama: $14 + 4 = 18$

Cevap: 18

ÖRNEK 4 ÖRNEK 4

4 gruba 3'er kalem dağıtıldı, masada 5 kalem daha var. Toplam kaç kalem var?

- 1 İşlem: $(4 \times 3) + 5$
- 2 Parantez içi: $4 \times 3 = 12$
- 3 Toplama: $12 + 5 = 17$

Cevap: 17 kalem

ÖRNEK 5 ÖRNEK 5

$(6 + 2 \times 5) : 4$ işleminin sonucu kaçtır?

- 1 Parantezde önce çarpma: $2 \times 5 = 10$
- 2 Parantezde toplama: $6 + 10 = 16$
- 3 Bölme: $16 : 4 = 4$

Cevap: 4

MİNİ TEST

İşlem Önceliği: 10 soruda kendini dene

Ad Soyad: _____

Tarih: _____

Doğru / Yanlış: _____

1. $7 + 3 \times 6$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) 60 B) 25
C) 28 D) 16

2. $54 : 9 \times 3$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) 2 B) 6
C) 18 D) 27

3. $35 - 15 + 5$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) 25 B) 15
C) 20 D) 55

4. $(14 - 6) \times 3$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) 32 B) 4
C) 18 D) 24

5. $60 : (4 + 2)$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) 10 B) 17
C) 13 D) 30

6. $9 \times 2 - 8 : 4$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) 10 B) 16
C) 4 D) 2

7. $100 - 5 \times (6 + 4)$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) 950 B) 74
C) 50 D) 66

8. $(8 + 4 \times 3) : 5$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) 12 B) 7
C) 5 D) 4

9. Can, tanesi 8 lira olan 5 kalem ve 15 liralık bir silgi aldı. Kaç lira öder?

- A) 115 B) 55
C) 28 D) 95

10. 24 çikolatanın 6'sı ayrılıp kalanı 3 kişiye eşit paylaştırılıyor. Doğru işlem hangisi?

- A) $24 - 6 : 3$ B) $24 : 3 - 6$
C) $(24 - 6) : 3$ D) $(24 : 6) - 3$

Cevap anahtarı

1. B · Önce $3 \times 6 = 18$, sonra $7 + 18 = 25$.3. A · Soldan sağa: $35 - 15 = 20$, sonra $20 + 5 = 25$.5. A · Önce parantez: $4 + 2 = 6$, sonra $60 : 6 = 10$.7. C · $6 + 4 = 10$, $5 \times 10 = 50$, $100 - 50 = 50$.9. B · $5 \times 8 + 15 = 40 + 15 = 55$ lira.2. C · Soldan sağa: $54 : 9 = 6$, sonra $6 \times 3 = 18$.4. D · Önce parantez: $14 - 6 = 8$, sonra $8 \times 3 = 24$.6. B · $9 \times 2 = 18$ ve $8 : 4 = 2$; sonra $18 - 2 = 16$.8. D · $4 \times 3 = 12$, $8 + 12 = 20$, $20 : 5 = 4$.

10. C · Önce ayırma yapıldığı için çıkarma paranteze alınır.

Konunun tam anlatımı ve daha fazla soru:

tahtaapp.com/blog/dersler/5-sinif-matematik-islem-oceligi-konu-anlatimi